



Gustav Fridolin: Kongresstal 2015

Talare

Gustav Fridolin
Språkrör

Datum

14 juni 2015

Plats

Örebro

1 Det är tid nu.

Tid för ansvar. Tid för handling.

5 Kriget i Syrien är inne på sitt femte år. Kemiska vapen har använts mot civila. Krypskyttar siktar mot barn. FN larmar om att IS våld mot kvinnor saknar motstycke. Vi bevittnar den värsta humanitära katastrofen i modern tid.

10 Grannländerna har tagit emot fyra miljoner flyktingar. När jag mötte min kurdiska kollega Pishtwan Sadiq berättade han om hur bara provinsen Dohuk i norra Irak fått ställa om 300 skolor till flyktingläger, och hur 300000 av barnen i den irakiskkurdiska skolan idag är flyktingar från Syrien.

15 Samtidigt drabbas allt fler av den pågående klimatkatastrofen. Från Kalifornien över Sahel till Australien blir torkan mer intensiv, naturkatastroferna fler och värre. Jordar som brukat ge mat blir obrukbara, människor drivs från sina hem, svält och konflikter kommer i miljöförstörelsens spår.

20 Världen skriker efter handlingskraftig politik. Men samtiden riskerar drabba oss som en politisk depression. Katastroferna växer till uppgivenhet, rädsla och maktlöshet formar Europas politiska landskap.

25 Just därför har vi ingen tid att ge upp.

I mitt första kongresstal beskrev jag vårt parti som något annat än de partier som växt fram för att företräda ett gemensamt intresse. Det är inte vår likhet som binder oss samman, utan snarare vår olikhet. Vi kommer från olika håll, bär olika erfarenheter, men samlas i ett politiskt alternativ för att vi ser att vi alla har

en gemensam uppgift. De oerhörda utmaningar vi står inför som mänsklighet kräver av oss att vi klarar att se över gårdagens gränser och skiljelinjer.

- 35 Därför är Miljöpartiet ett samarbetsparti. Vi har aldrig stått ut med att stå vid sidan av, aldrig varit nöjda med att få beskriva problemen. Vi finns för att göra skillnad.

- 40 Varje dag, i kommuner och regioner, riksdag och regering, i EU och internationellt, gör vi det politiska hantverket. Vi samarbetar där andra sagt att det inte går, bygger överenskommelser där andra ser blockskillnader, kompromissar där det krävs för att komma framåt.

- 45 Det är inget lätt arbete. Men vi gav oss aldrig in i det här för att vi trodde att det var enkelt. Vi gör det för vi har en uppgift. Klimathotet väntar inte, flyktinkatastrofen väntar inte, barnen i skolan har inte tid att vänta.

- 50 Ungefär vid den här tiden på morgonen bryts morgonstressen. I förskolornas kapprum hälsar föräldrarna på varandra, växlar några ord med förskollärarna, lämnar barnen och hinner formulera tanken: undrar vad de kommer lära sig idag.

- 55 Svensk förskola är ett internationellt föredöme. När barngrupperna inte blir för stora, när det finns tid för varje barn och förskolepedagogiken blir tillgänglig för alla får det effekter långt upp i åren. OECD har kunnat visa att de i resultaten från PISA-proven, som eleverna gör som 15-åringar, kan se vilka barn som fick en bra förskola.

- 60 I den politiska skoldebatten ställs ibland den retoriska frågan: "minns du när vi fick internationella studiebesök som ville lära av svensk skola?"

- 65 Och då vill jag svara: Välkommen till förskolan. När jag träffar utbildningsministrar i andra länder frågar de om vår förskola. Sverige ligger i framkant och hela världen är intresserad. Välkommen hit.

Eller kom till grundskolan i Essunga, där man slutade bortförklara elevernas resultat och lyckades vända till fullständig måluppfyllelse. Eller till Nyköping,

där en ny högstadieskola utjämnar sociala skillnader. Eller till Gnesta, där medvetet normkritiskt arbete ger killar positiva framtidsbilder och bättre resultat.

- 75 Det finns inget som är fel i svensk skola, som inte går att lösa med det som är rätt i svensk skola. Vi har motiverade kunniga lärare, högt utbildade rektorer och elever som presterar högt också i internationella jämförelser i ämnen som engelska eller samhällskunskap – elever som kan när förutsättningarna är rätt.
- 80 Vi ska bygga på de styrkor vi har. De goda exemplen ska bli till system. Det har man rätt att förvänta sig som elev eller förälder. Att vi lär av det som fungerar bra. Man har rätt att veta att man går i en bra skola. Inte för att man råkat välja rätt i något slags skollotteri, utan för att alla skolor ska vara bra skolor.
- 85 Det är vad regeringens politik handlar om.

Fler anställda så det blir mer tid för varje elev. Färre tidsödande nationella prov.

Högre lärarlöner. Men inga synpunkter på var läraren ska stå i klassrummet.

- 90 Läsa-skriva-räkna-garanti så varje elev får det stöd hen behöver. Men inte ännu tidigare betyg.

- Mindre svartmålning. Mer tid, mer tillit, mer bildning. Det är en skolpolitik
95 baserad i forskningen.

Så bygger vi Sverige.

--

- 100 I april begärde Läkemedelsverket att försäljningen av Alvedon i butik ska stoppas. Läkemedlet används för att skada sig själv.

- Vi har sett det här länge. Hur allt fler unga, framförallt tjejer, hbtq-personer och
105 unga med funktionsnedsättning, mår allt sämre.

Sydsvenska Dagbladet bad i höstas läsare, lärare och skolpolitiker ge sina löften om svensk skola. Så här skrev signaturen "Flicka i årskurs åtta":

110

“Jag lovar att försöka fortsätta att gå till skolan trots att mitt liv där är ett helvete varje dag. Jag lovar att försöka stå ut med att vara ensam varje rast och att låtsas inte höra när de andra pratar och skrattar åt mig. Jag lovar att inte berätta mer för mina lärare, för de kan inte göra mer, de har försökt.”

115

”Flicka i årskurs 8” beskriver en skolgång av utanförskap, ensamhet och mobbning. Hon tar på sig den, gör den till sitt fel, sitt ansvar.

120

Men det är inte hennes fel. Det är vårt ansvar att varje skola ska vara en trygg arbetsplats, för alla elever.

I skoldebatten tycks vi ibland ha varit så upptagna med att tala om elevernas prestationer, att vi glömt bort de som ska prestera.

125

Regeringen tänker inte göra det.

En trygg och stimulerande arbetsmiljö i skolan är en förutsättning för att studieresultaten ska bli bra. Skolan ska vara för alla. Ingen ska lämnas efter, ingen ska lämnas ensam.

130

Det är därför vi investerar i elevhälsan, som vi vet fungerar som en motor på skolor som lyckas med arbetet för trygghet och mot kränkningar.

135

Vi stärker den normkritiska pedagogiken, som är bra för skolmiljön och studieresultaten.

Vi tar oss an roten till problemen med arbetsro i klassrum och korridorer, genom att se till att alla elever tidigt får med sig kunskaperna man behöver för att hänga med på alla lektioner.

140

Och idag presenterar vi en investering för att lärare ska få med sig grundläggande specialpedagogisk kompetens. I de bästa skolsystemen i världen har man fler speciallärare än i Sverige, men också mer specialpedagogisk kompetens hos varje lärare. Lärare ska få de verktyg man efterfrågar, makt att sätta in stöd när man ser att en elev behöver det, pedagogik att kunna möta och stödja varje elev.

145

Så bygger vi Sverige.

150

I början på maj presenterade företaget Tesla ett nytt batteri för att lagra solenergi, Powerwall.

155

Det här batteriet gör att man kan lagra solen hemma så man själv kan producera el när det finns gott om den och sedan vänta med att använda den till man behöver. Absolut: En enkel och smart idé.

160

Men hur kul det här hemmabatteriet än är, så säger ändå själva spridningen av nyheten minst lika mycket som uppfinningen i sig.

Batterier brukar inte anses vara världens mest spännande sak. Batteriindustrin brukar inte få många delningar på sina pressträffar.

165

Men något har hänt. Människor är oroade. När Göteborgs universitet mäter människors oro, finns det inget som oroar mer än miljöförstörelsen. Man vill att något ska hända. Teslas batteri svarade på en längtan efter lösningar, och nyheten spred sig som en löpeld.

170

Vad visar detta? Jo, vi har i grunden har vunnit debatten, folk vet att det behövs en omställning av våra samhällen. Som rörelse har vi vunnit debatten om problemet. Men vi har inte som parti vunnit debatten om lösningarna.

175

För vi vet ju att även om Teslas batteri är spännande, är det inte tekniska landvinningar som saknas. Vi har tekniken som krävs för att möta klimathotet. Det som behövs nu är politik.

180

Det ställer krav på oss. Vi måste klara att visa hur klimathotet är möjligt att möta, att lösningarna är inom räckhåll, att det kräver förändring, men att det precis som med nya spännande uppfinningar är förändring att längta efter, berätta om.

185

Hela anledningen till att människor idag gör klimatsmarta val, i affären, när man tar cykeln eller tåget, med maten, är ju för att man vill ta ansvar. Man vill göra sin del.

190 Rörelseenergin som finns i människans vilja att göra rätt, att lämna efter något bra, kan växa till politisk förändring. Men pekpinna kan det inte.

Det handlar bland annat om att vi måste visa att en stark klimatpolitik är bra för hela landet. Vi har talat mycket om bostadsbyggande på den här kongressen. Vi bygger Sverige, vi ska vara garanten för att alla de unga som vill flytta hemifrån,
195 alla de som söker sin första bostad ska kunna hitta ett hem att trivas i, växa i och ha råd med. Men vi ska också vara ett politiskt alternativ för att människor ska kunna trivas, växa och ha råd att bo i hela landet.

Det verkligt häftiga med lösningarna för klimatproblemen är ju att de går att
200 finna just i de delar av Sverige som glömdes bort när alla politiska problem skulle lösas med skattesänkningar.

Det är i förorten miljonprogrammets bostäder måste rustas upp och nya gröna stadsdelar kan byggas.

205

Det är på landsbygden vi hittar den lokala maten, det klimatsmarta byggmaterialet till alla nya bostäder, den förnybara energin, biogasen till bilen.

Och det är detta regeringens klimatpolitik går ut på.

210

Fler nya gröna hyresrätter. Mindre skattesubventioner till nya villakök.

Mer kollektivtrafik, bredband och biogas. Mindre oljeberoende.

215 Fler solceller och vindkraftverk. Men färre kärnkraftsreaktorer.

Det är en politik för nya gröna jobb, för jobb i förort och landsbygd. Det är en politik som möter klimathotet och gör verklighet av löftena om framtiden. Så bygger vi Sverige.

220

Någonstans mellan norra Afrikas kust och Europas södra utposter trängs också idag människor i en båt, för liten för att bära dem, utan visshet om vad som
225 kommer att hända en, utan säkerhet om man ens når land.

Vi vet inte om vi ikväll än en gång kommer somna till rapporterna om förlista båtar, ytterligare offer i den pågående flyktingkatastrofen.

230

När de värsta nyheterna visas på TV låter vi inte våra barn titta. Vi säger att det är för att bespara dem de värsta bilderna. Men jag tror ibland att det är för att bespara oss de svåraste frågorna.

235 Och jag tänker då att det vi inte kan svara på idag kommer jag oss i morgon.

Ger inte vi svar, lämnar vi över till dem som samlar politiska poäng på att servera enkla svar på svåra frågor. De talar aldrig om fattigdomen, det är för svårt. De talar aldrig om krigen, det är för svårt. De talar bara om dem som drabbats. Och
240 deras simpla svar är alltid detsamma: stäng dörren, låt dem inte komma hit, vi vill inte se dem.

Det finns inget som gör min dotter så rädd som vildvitrorna i Ronja Rövardotter. ”Syns inte, finns inte”, kraxar dem. Jag blir rädd när den sången
245 blir till politik.

För det är inte Sverige.

Så många här ställer upp när människor behöver hjälp. Gör så mycket mer än
250 man kan kräva. Läraren som jobbar mer, för att den elev vars första år varit krig och flykt nu ska få en andra start i livet. Föreningen som ordnar läxhjälp på kvällen. Kyrkogruppen som övar svenska med föräldrarna. Fadderfamiljen som öppnar dörren till sitt hem. Fotbollsklubben som gläds åt att plötsligt ha dubbelt så många spelare.

255

Det är alla dessa svenskar som tar vårt globala ansvar. De har rätt att se att staten organiserar flyktingmottagandet på ett värdigt, humant och ansvarsfullt sätt. Därför säkerställer vi att alla kommuner tar ansvar, att skolorna får det stöd man behöver för att klara sin uppgift, att kraften i civilsamhället tas tillvara.

260

De har rätt att vara stolta över Sverige. Därför är vi en regering som inte följer efter, utan säger ifrån. När andra vill stänga Europa, kräver vår regering lagliga vägar.

Vi gör det med ett starkt mandat från svenska folket. Aldrig har så många människor i Sverige velat att vi ska ha en human flyktingpolitik, i Göteborgs universitets mätningar har aldrig tidigare så många avfärdat kraven på minskat flyktingmottagande.

270

Vi ska värna asylrätten, vi ska ge människor som tvingas fly en fristad och möjlighet att göra vårt samhälle till sitt och vi ska göra allt för att människor inte ska behöva fly.

275 När vissa talar om signalpolitik mot flyktingarna, säger vi att signalerna ska sändas till krigsherrarna.

Sverige står för en feministisk utrikespolitik. Vi ger inte upp inför våldets meningslösa triumfer. Det finns inga enkla svar på frågan om hur vi som
280 världssamfund stoppar Assads brott mot sitt eget folk eller IS terror. Just därför behövs Sverige. För, som med flyktingpolitiken – att vi inte kan göra allt, är inte ett argument för att inte göra det vi kan.

Sverige ska vara en röst för fred och jämställdhet. Vi kan öppna ögonen på en
285 värld som allt för ofta blundat för övergrepp och förföljelse mot kvinnor, hur kvinnor drabbas av krig och naturkatastrofer, vilken roll kvinnors organisering kan spela för att förebygga konflikter. Det finns gott om fina ord på den utrikespolitiska scenen, men Sverige visar att vi är beredda att gå från ord till handling.

290

Vi visar det när vi ger en fristad till människor på flykt.

Vi visar det i vårt bistånd.

295 Vi visade det när vi erkände Palestina och när vi avslutade det 10 år gamla militära samförståndsavtalet med Saudiarabien.

Så bygger vi Sverige.

300 ---

I ett brev från biologen Stefan Edman till biskop Martin Lönnebo, utgiven i deras gemensamma framtidsskrift "Jordens och själens överlevnad", beskriver

305 Edman – än en gång ställd inför klimathotets ofattbara magnituder – hur han
gör för att undvika pessimismen; ”I stället”, skriver han, ”för pessimist vill jag
kalla mig possibilist. Possibilismen, möjlighetstänkandet, handlar om att mycket
medvetet välja synfält, pejla det som är löftesrikt, i smått som stort. Och föra det
310 löpsedlarna. Kalka i själen mot den mentala förurning som stundom drabbar
oss och förlamar vår viljekraft”.

Klockan tickar. Vi har stora utmaningar att möta. Och vi vet att verklig
förändring bara är möjlig när politiken står starkare än hopplösheten, bara då
315 kan övertygelsen om att världen går att förändra vinna över maktlösheten.

Därför är det vår uppgift – i varje samtal, på varje uppdrag, i varje politisk
handling – att visa att den här världen kan förändras.

320 Det kommer inte av sig själv.

Det går inte att önska fram.

Det kräver ansvar, och det kräver handling.

325

Men det går.

Och steg för steg är det vad vi gör.

330 Vi bygger Sverige.

Källa

<div>Manuskript inskickat av Miljöpartiet</div>

335 Taggar

Miljöpartiets kongress, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/gustav-fridolin-kongresstal-2015>

340